

MĒSĀK LIETUVA

NR. 23

KAVA IR MAISTO PRODUKTAI

PERSIUNTIMAS PER **20-30** DIENŲ
Sąrašai nemokamai.

ALPA
(PAGALBA EUROPAI)

Igaliojinis WILLY SANDVOSS & FILHO
R. Rua Formosa 409 - 6 andar - Sala 61 - Tel. 3-5364
(1 minutė nuo pasto)
Koresp. Caixa Postal 3718

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Lituana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

VYRŲ IR MOTERŲ RUBŲ SIUVYKLA

Atelier de Modas

ALEXSANDER BAGDONAS

Rua Bahia de Capelânia, 275 - Edifício Comércio - Sala 172 - Tel. 4-7482

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

Despachante

ESTHER DE CASTRO ROSA

(Patvirtinta Secr. da Seg. Publica)
Naturalizacijos, giminių kvietimas, Ident d. Mo-
delo 19, dokumentai, licencijos ir t. t.

RUA FORMOSA, 409 - 6.º and. sala 61 (Filatelia)

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

AL AUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

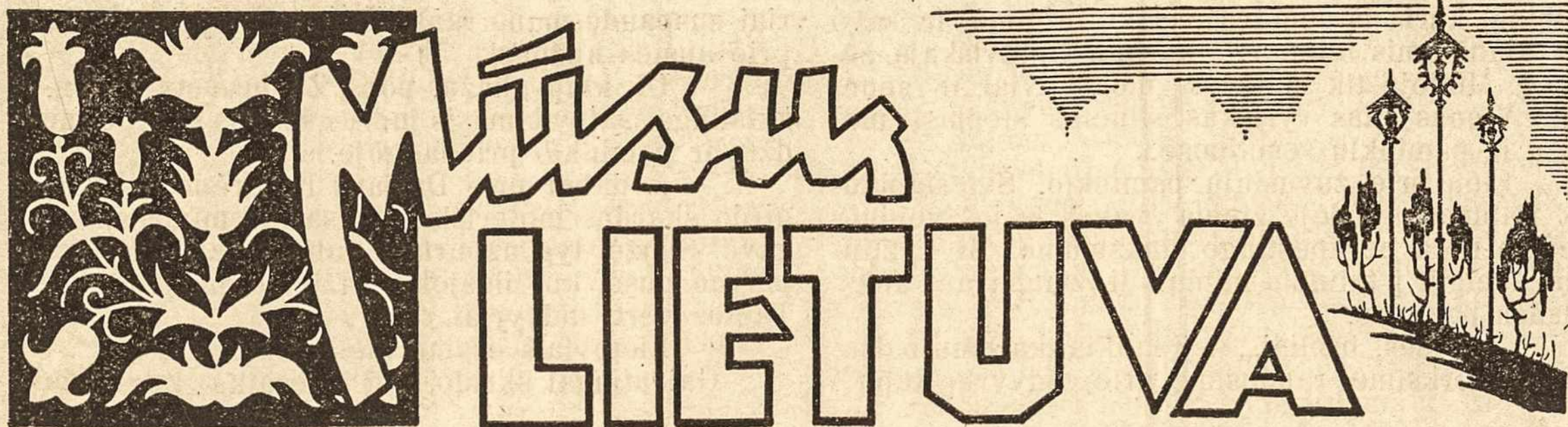
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMŪOS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmo-
gaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1948 (I m.)

São Paulo (Brasil) Lapkričio 6 d. (Novembro)

Nr. 23

KLEMENSAS JŪRA

NĖRA TAVES...

In perpetuum memoriam...

Smulkutis lietus dulkia. Dangus apniauktas debesimis. Dangus ašaroja tylų vakarą. Tamsus, verkšlenantis ruduo. Minios žmonių tyliai be jokio triukšmo slenka viena kryptimi. Susikaupusi minia slenka iš lėto į Vytauto prospektą. Į kapus.

Vėlinių vakaras! Ilgai slankioju kapinyne. Grūduosi minioje. Ieškau... ko? Nuperku iš vienos senutės ryšelį žvakių. Kokį kapą papuošiu rankoje laikoma chrizantemų puokštele? Ant kieno kapo uždegsių vėlinių žvakele?... Čia nieko nėra iš mano artimųjų... Nieko! O vis dėlto jaučiu, kad šitame mirusiųjų mieste kiekvienas kapas man artimas, mielas, brangus... Pačiame kapinyne pakraštyje prie tvoros sustoju. Netoli matyti totorių mečetės bokštas. Sustoju prie vieno tankia veja apžėlusio kapo. Papuošiu jį gėlėmis ir ižiebiu visas žvakeles. Sušvinta. Mirkčioja, gęsta žvakės ant aplinkinių kapų. Rūpestingos artimųjų rankos jas vėl ižiebia. Iš toli, nuo karių paminklo, lyg duslus griaustinis aidis kun. kape-liono Sabaliausko — Žalios Rutos pamokslu žodži i. Jie skverbiasi į tylios daugtūkstantinės minios širdis. Jie, rodos, prasiskverbia pro sunkiais paminklais ir marmuriniiais antkapiais prislėgtus kapus. Prasiskverbia pro tankia veja apaugusį sunkios žėnės klodą ir pasiekia milijonus ramiai amžiams beilsinčiųjų...

“Ateis žmona, ateis duktė, ateis sūnus,
Nėra Tavęs...”

Skamba iš kunigo-poeto lūpų kito poeto žodžiai. O susikaupusi minia gyvena kartu su savo artimaisiais tėvais, broliais, seserimis; kartu su pilkaisiais didvyriais, kritusiais dėl Tėvynės ir savo tautos laisvės... Minia jaučia dėkingumą ir pagarbą tiems, daugumoje “nežinomiesiems” bevardžiams kariams, paaukojusiems savo tyros jaunystės žiedą ant Tėvynės Laisvės aukuro...

Tyliai krapnoja smulkutis lietus. Skverbiasi pro apikakles, lašnoja per susikaupusius skruostus, tik niekas to nejaučia. Nepastebi. Minia gy-

vena savo pirmtakams. Gyvena praeities kūrėjams suteikusiems šviesią dabartį...

“Uždengsime šydais ir mes nuleistas galvas,
Pilkųjų pelenų nuo veido nenuplovę...
Ir gedulo tyloj tas pats meilingas balsas,
Kurs mus gimdydamas į žemę paviliojo...”

Cituoju jau kito poeto žodžius apleisdamas kapinyną. Kelios valandos nepastebimai, bet turinčiai praskrido. Vis atsigrižtu į milijonais šviesių mirgčiojantį kapinyną. Nepajuntu net linksmtės šviesiaplaukės Sabinos čiauškėjimo, kurios linksimumo negalėjo nustelbti mirusiųjų miesto aplankymas. Pasisveikinu. Spausdamas mažą rankutę pajuntu vėl ekspresyvų gyvenimo ritmą. Pajuntu gyvybės pulsą. Ir iš gilios slėpiningos kapinyno rimties grįžtu į pavasariškai skaistų ir šviesų pasaulį...

Ir vėl vėlinės...

1940-tieji metai...

Vėl tyli susikaupusi minia slenka į Vytauto prospektą. Į kapinyną. Tik dabar minia nešasi ne gėdulą dėl mirusiųjų ir šventąją rimtį. Bet minios pečius slegia Tautos Gedulas. Dalyvaujame Tėvynės laidotuvėse. Slankiojam kapinyne tylūs ir įtaringi. Stebime kiekvieną su šurpiu niūrumu. Sumažėjo žvakės ant kapų ir prie žuvusiųjų paminklo tik mažos mergytės-moksleivės ižiebia žvakeles. O daug daug mirusių nebesulaukė savo artimųjų, kurių pergrūsti kalėjimai. Kurių dauguma jau tolimame Kazachstane ar Altajuje sutinka vėlinių vakarą... Dauguma ir iš viso bijo pasirodyti kapynine, nes jaučia būdichią nuožmaus pavergėjo akį...

Nėra Tavęs... Nėra Tavęs...

Gūdžiai tylu kapinyne. Tylu prie žuvusiųjų karių paminklo. Nematyti baltaplaukės kanauninko Sabaliausko-Žalios Rutos, lyg balta obelis, galvos ir jau niekas necituoja poeto žodžių. Paldos uždraustos! Vyrai kalėjimuose! Vyrai miškuose ir rezistencijoje, prieš šimtagalvį kruvinąjį

slibina; kuris iš senelės pasakų atgimė ir savo dv. kiančiomis letenomis aprėpė lietuviškąją žemę. Minioje tik moterys, moksleiviai ir seneliai. Vienas kitas vyriškas siluėtas slepiasi medžių ir paminklų šešėliuose...

Einu prie žuvusiųjų paminklo. Šviesiaplaukė Sabina papėdėje žiebia žvakes ir jos veiduose jau nėra nerūpestingo linksmumo. Ji ryžtingai žvelgia į tylinčią minią. Ji žengia ant aukštesnės pakopos:

— Sesės, broliai... — ji šaukia skardžiu balsu.
— Ar verksime, raudosime prie didvyrių kapų?!

ria! suspaudė mano ranką ir krūptelėjęs išgirdau prie ausies kuždesį:

— Ui, kaip ghažu, pons. Za duša stvehia... — klastingai šaipydamasis judrus šešėlis sutirpo medžių ir paminklo priedangoje.

— ... dabar prie Dariaus ir Girėno! — pasigirdo skardus moteriškas balsas. Ir minia subangavo. Suūžė, lyg užburta, skubėdama į kitą kapinyno pusę, kur ilsėjosi gražiame mauzoliejuje Tautos verti didvyriai.

— Lietuviais esame mes gimę...
Gaivalingai skrido, lyg priesaika. Lyg paža-

Pavergėjai niekina, trypia mūsų Šventąją Žemelę. Kraujas nekaltas ir ašaros liejasi Tėvynėje!... Kur mūsų broliai? Kur vyrai? Kur kariai ir didvyriai? Pavergėjai džiūgauja iš mūsų bailumu... Težino budeliai, kad mes dar laisvi — kol nors viena širdis plaka lietuviškoje krūtinėje...

— Himnas!.. — metė ji užburta miniai.

Vis kapinynas nuaidėjo išsiveržusiais iš prislėgtų krūtinių, uždraustos giesmės žodžiais. Mat tau kiekvieno akyse ašaras. Vienur kitur pasigirdo veriantis kukčiojimas. Ir niekadose mano gyvenime šie žodžiai man neplaukė taip iš širdies gelmių, kaip dabar... Kritusių didvyrių velės išėjo iš savo amžinojo poilsio vietų ir susijungė su minia! Pajutau niekuomet nepatirtą jausmą. Lyg įelektrizuotas nejaučiau, kaip kažin kas stip-

das didvyriams. Ir... nebaigus giesmės, pasigirdo klyksmas, šauksmas... ir baimėje apakusi minia metėsi į visas puses.

— Jėzau, Marija!.. enkavedistai...

— Nebėkim! Tegu suima! Tegu sušaudo... Jie užsprings nekaltųjų krauju... —

Sutirpo didvyriškos moters balsas paklaikusios minios užime. Gelbėtis! Kur galint bėgti...

Deja... suburzgė pikta lemiančios mašinos. Šimtai ginkluotų vampyrų išiveržė į kapyną. Sudrumstė vėlinių nakties rimtį ir šventumą. Jiems nieko nėra šventa! Net mirusiųjų miesto nepalieka ramybėje. Supoškėjo šūviai. Minia krito ant žemės ir šliaužė ieškodama išsigelbėjimo...

Prieš akis sumirgėjo revolverio tūta ir žvėriškas kumpa nosimi veidas... Mirti kapinyne Vė-

linių naktį...

— Ne! Turiu gyventi! Turiu išlikti... Privalau išnešti ir paskelbti pasauliui didžiąją pavergėjo gėdą! Privalau šaukti pasauliui, žmonijai ir apakusiems broliams, apie žiauriausią kruvino despotų šėlimą...

Akimirka susikaupiau ir azijatiškas "draugas" persivertė per galvą. Pro mane prazvimė kelios kulipkos... Ilgai gulėjau įgriuvęs į aplūžusį kaprūsi... Dvelkė lavonais, puvėsiais ir drėgme...

Tyliai slinko Vėlinių naktis. Neužmirštamoji naktis "raudonoje laisvėje"...

Nėra Taveš!..

1941 metų Vėlinės...

Nėra Taveš... Ne! Tu esi ryžtingoji šviesiaplauke Sabina! Prie Tavo taip nelaiku supulto kapo įžiebiau keletą žvakių. Tu esi ant kapo svyrančio rudens gėlės žiede.. Tu esi Tautos širdyje...

Aš noriu suspausti Tavo mažą rankutę ir padėkoti už praeitų Vėlinių narsumą. Bet tu jau ne viena. Tu šalia turi šimtus, tūkstančius naujų draugų ir brolių, naujoje kovoje kritusių...

Štai, visai netoli mano brolio kapas! Tenai, kairėje, geriausio draugo ir prietelio kuklus kryželis... Šalia trijų bendradarbių kapai... Toliau eilė ginklo kolegų kapų...

Kapai, kapai, kapai... Nauji! Neseniai supilti... Jaunos, trapios gyvybės... Vos prasiskleidę žiedai...

Už ką? Už ką taurioji lietuvaite? Broli?... Draugai, prieteliai?... Už ką jus mirtis išrinko?

Kodėl, ak, kodėl?...

"Tas laisvės nevertas, kas negina jos!.."

Suošė senojo klevo lapai...

"Tėvynės laisvė reikalauja aukų!..."

Aukos... Aukos... Aukos...

Ir taip šimtmečiais... Ir taip kiekvienoje kartoje... O Tėvynė neturi laisvės... Jos sūnūs ir dukros ilsisi kapinynuose... kenčia ir žūva Sibiro taidose... Liepsnoja ir dulkėmis, pelenais virsta žiauraus germaniško barbaro krematoriumuose... Nyksta, atrofuoja ir save praranda klaikioje tremtyje... Blaškosi tolimiausiuose kontinentuose...

O Tėvynėje naktis! Klaiki ilgametė ir nesibaigianti Vėlinių naktis!..

Nėra Taveš!..

Nėra tėvo, brolio, sesers linksmuolės... Nėra net kam žvakelės uždegti ant tankia veja apaugusių kapų...

O, Tėvyne!..

O, tauriųjų draugų-didvyrių kapai... Ar turiu jums prisipažinti, kad jau labai dažnai svetimos širdys plaka net lietuviškose krūtinėse... Ar turiu prisipažinti, kad kasdiena sutinku gėstančias lietuviškumo žvakeles... ir lietuviškas žodis toks retas dažnai sutinkamo lietuvio ir lietuvaiteš lūpose...

Nėra Taveš!..

Bet... Ar gi nebus Taveš?

1948 m.

Tremtis.

Pabaltiečių pareiškimas Hagos kongrese

Hagoj įvykusio Europos kongreso pirmininkui buvo įteiktas šis raštas, kurį pasirašė Baltijos federalistinių sąjūdžių Paryžiuoj atstovas J. Lanskoronskis ir Baltijos tarybos (Stokholme) generalinis sekretorius, Andre Holni.

PONUI EUROPOS KONGRESO PIRMININKUI.

Baltijos kraštų federalistinių sąjūdžių delegacija, dėkodama už priėmimą dalyvauti Europos kongrese, šia proga pasinaudoja Baltijos tautoms įjungti į bendrą tikrai suvienytos Europos kūrimo darbą. Jums, Pone Pirmininke, tarpininkaujant, ji turi garbę pereikšti Kongresui štai ką:

1. Lietuvių, latvių ir estų tautos, sąmoningai suvokdamos, kad jos priklauso Europai tiek savo geografine padėtimi, tiek visais civilizaciniais

ryšiais, jau nuo seno yra persiėmusios Europos bendradarbiavimo mintimi. Tasai bendradarbiavimas tegali būti tik naudingas jų ūkiniam, socialiniam, kultūriniam augimui tautinės autonomijos rėmuose, suderintuose su jų uždaviniais bei pareigomis, kylančiomis iš naujais pagrindais sukurtos Europos, kurioje senoji visiško suverenumo koncepcija turėtų būti apribota bendro aukštesnio organo naudai.

2. Ši delegacija visiškai prisideda prie visų pareiškimų, iškeliančių principą, kad tik visa Europa tegali būti tikrai suvienyta ir kad Rytų Europos tautas palikus už Europos Unijos ribų sprendimas būtų netobulas ir daugių daugiausia laikinis.

(pabaiga 9 pusl.)

Atėjo Vakaras į Giria

Lietuvos partizanų daina, gimusi iš kankinamos ir kovojančios tautos sielos — tai liūdna šventa giesmė, ne skardenanti sodžiuose tyliais vasaros vakarais, bet niūniuojama miško glūduose laisvės sargyboje budinčių brolių...

Atėjo vakaras į giria,
Atėjo ilgesys pas mus.
Berželių šakos prasiskyrė
Ir pučia vėjas nuo namų.

Prie laužo sėdi laisvės broliai
Akis išmeigę į liepsnas.
Tai vėl prasmego girių toliuos
Kovos ir nerimo diena.

Plevenk, plevenk, miela liepsnele,
Ir su mumis drauge dainuok —
Į laisvę veda mūsų kelias,
Į saulės kupinas dienas.

Pašoka kibirkštys į aukštį
Ir dingsta tamsoje staiga,
Miškų tankmėj pabunda paukščiai —
Iš žygio grįžta trys draugai.

Atėjo vakaras į giria,
Veidai užsidegę ugnim,
Šviesa tamson sau kelią skina,
Drąsiai mes žvelgiame naktin.

Kritusiam Partizanui

Atlikęs pareigą tėvinei,
Narsus kary, tu pražuvai...
Tu užgesai. kai laisvė švito,
Laimėjęs kova tu ne sau...

Akis ne motina užpaudė,
Prie kapo neverkė sesuo.
Kovos lauke patrankos griaudė,
Raudėjo ūkanas ruduo...

Tauta tau gražų vardą skyrė;
Nežinomu kapu esi!
Tau tapo motina - tėvynė.
Ir tavo broliai mes visi!

Tėvynės Sakalams

Jūs žuvot už laisvę garbingoj kovoje,
Gimtosios šalies sakalai.
Per amžius lietuvis minės jus maldoj,
Garbė jus lydės amžinai...

Jūs žengėt į kovą, nebojot mirties,
Kad pančiai nuo rankų nukristų.
Viltis, kad sulaukim Laisvos Lietuvos,
Kiekvieno širdy, kad sušvistų...

Jau Lietuvai teka skaisčioji aušra,
Jau greit nusileis raudonoji žvaigždė,
Pirmus partizanus jau slėgia kapai...
Ir gėlės jiems šnabžda — sudie...

Bet ne! Jūs gyvensit dainoj amžinai,
Lietuviai Jūs vardą minės.
Iš kartos į kartą seni ir vaikai —
Maldoj jus turės.

KOVON!

Pro seną pirkia, pro vyšnių sodą,
Priešą sutiksim kruvinom vaisėm.
Sudiev, motule, mes iškeliaujam,
Mes iškeliaujam pro seną kryžių...

Kovon, kovo, draugai!
Tėvynė šaukia mus,
Greit paraku pakvips laukai,
Paraus krauju dangus...

1948 m.

KUR EINAME?

Juodas taikos angelas. Ant kokių kojų stovi šių dienų žmonija. Muziejinės retenybės. Kaip nuvertinamas žmogus. Apokalipsės slogos. Kuriuo keliu pasukti.

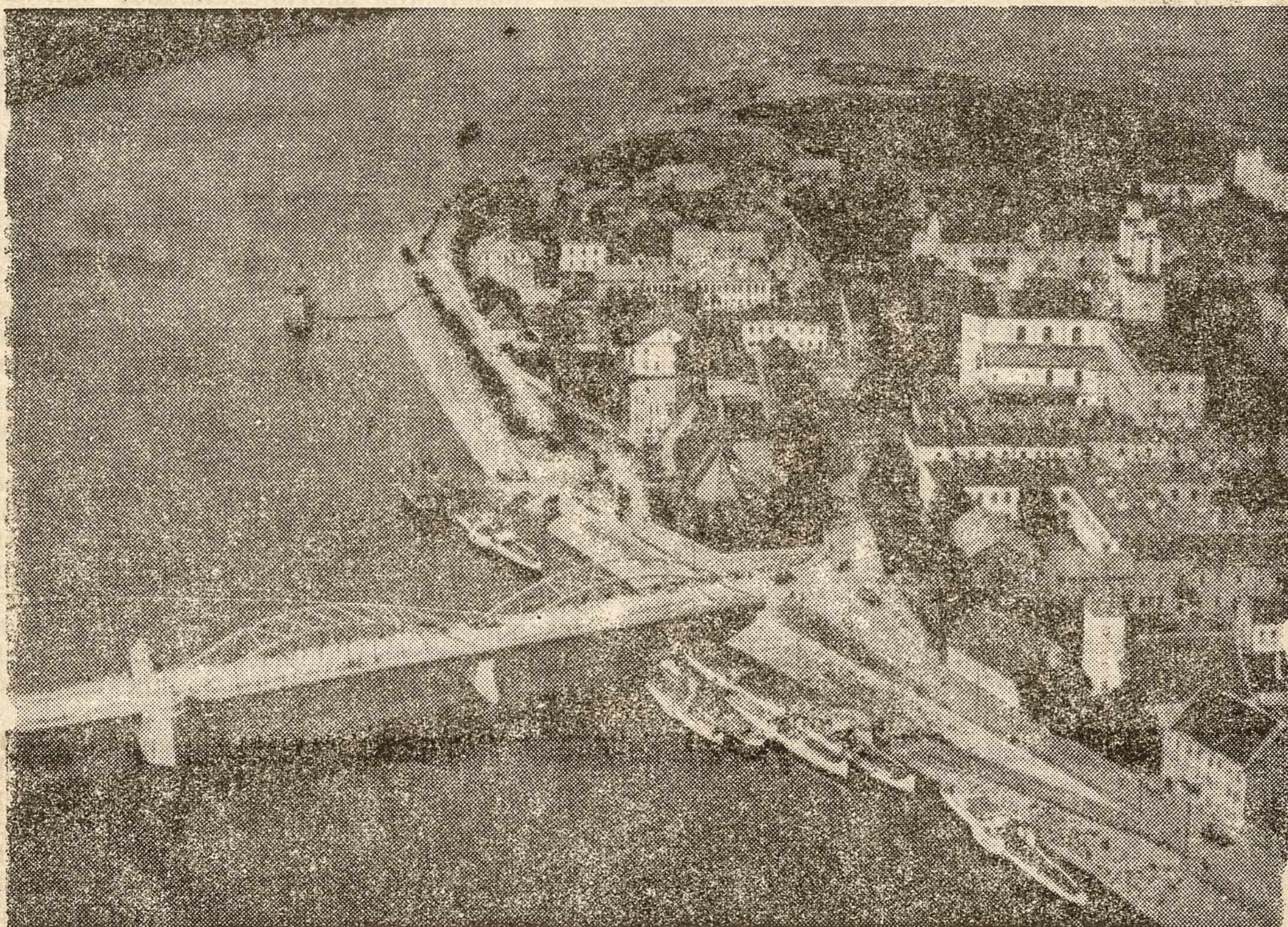
Pirmajam pasauliniam karui praėjus daugelis tikėjo, kad karai daugiau nebesikartos, nes naujai įkurtoji Tautų Sąjunga ras tinkamą būdą, ir priemonių, visus tarp tautų kilusius nesusipratimus ir ginčus taikiu keliu išrišti. Tačiau netrukus paaiškėjo, kad tos viltys buvo tuščios. Naujai gimusi tarptautinė institucija pasirodė tikra rachitike nesugebanti nė vieno tvirto žingsnio savystoviai nužengti ir pasigrožėti tais retais saulės spinduliais, kuriuos bjaurūs tuometiniai politikos orai jai skyrė. Ginklavimosi karštligė nusiņešė paskui save visas pasaulio valstybes ir vos porai desėtkų metų praslinkus, prasidėjo antros, jau kur kas moderniškės ir baisės skerdynės, kurios pareikalavo daugiau pinigų, daugiau žmonių aukų, daugiau sunaikino turto bei kultūros paminklų.

Šiandien esame jau trečio ginkluoto konflikto išvakarėse. Mažai sutiksi žmonių, kurie dar tikėtų, kad naujo karo galima išvengti derybų ir pasitarimų keliu, kad fizinės jėgos priemonės šiame civilizacijos pažangos amžiuje yra nežmoniškos ir visiškai nebetinkamos naujos kultūros ir civilizacijos visuomenei. Didžioji dalis logiškai galvojančių jau pradeda daugiau nebetikėti nei

gražiai parašytoms kalboms, nei išreklamuotoms konferencijoms, nes gavo įsitikinti, kad žodžiai, jei jie neparemti galingomis patrankomis, nepajėgia prasimušti iki visagalių valdančių sluoksnių aukštybių.

Spaudoj dažnai galima rasti įvairių spėliojių ar karai ir ateity dar vis kartosis. Vieni jų randa, kad žmonija, pabūgusi naujausių baisių karo ginklų, karo atsisakysianti vien iš baimės, kiti tvirtina, kad ginklu žmogus naudojasi nuo pat seniausių priešistorinių dienų. Ir, rodos, šie pastarieji turi daugiau tiesos. Tačiau karo etikos nesilaikymu, masiniu žmonių žudymu, žiaurumu šie du pastarieji ginkluoti konfliktai neturi sau istorijoj lygių. Tai rodo, kad su dažnai linksniuojama XX amžiaus pažanga yra kažkas nevisai tvarkoj, nes užmirštama, kad tikroji pažanga yra traukiama dviem motorais: išorine-techniskaja ir vidujine-dvgsine pažanga. Jeigu technikos atradimų srity tikrai padaryta milžiniškas šuolis pirmyn, tai dvasinėje srityje tiek pat nužengta atgal. Seniau kai kurie filozofai tvirtino, kad išorinė pažanga automatiškai paskui save traukia ir dvasinę pažangą. Šiandien gyvenimo faktai aiškiai rodo, kad tokia pažiūra yra visai klaidinga.

Žemę žmogus užkariavo, jos plotus nuo šiaurės iki pietų poliui pasidalino, ištyrė vandenynų gelmes ir kalnų aukštumas, pragrėžė kalnus, užkariavo orą, išraižė vandenynus. Gamtos mokslai, fizika, chemija, biologija per pusšimtį metų nužengė toliau, kaip per kelis šimtmečius praeity. Kiek daug ir kokių nuostabių atradimų technikos, gamtos mokslų, higienos srity padaryta tik kelių

KAUNO SENAMIESTIS Nemuno ir Neries santakoje. Čia kai kurie pastatai ir bažnyčios yra statyti prieš 500 metų. Šiam rajone yra arkikatedra, bazilika, Vytauto bažnyčia, kunigų seminarija, Kauno pilis. Neseniai pastatytas Vytauto Didžiojo tiltas per Nemuną jungia Kauną su Alesotu ir Suvalkija.

pastarųjų metų laikotarpy. Medicina irgi neatsilik. Išrasta daug naujų vaistų, naujos priemonės skausmui sumažinti, nauji operacijų metodai, naujos profilaktinės priemonės. Sunku ir įsivaizduoti kokios epidemijos būtų nušlavusios žemės rutulį po paskutinio karo, jei ne modernišką apsisaugojimo priemonę.

Greta šios nepaprastos išorinės pažangos reikia konstatuoti ir kita medalio pusė-dvasinės kultūros smukimas.

Kuklumas, gerumas, geraširdiškumas, teisingumas, nusizeminimas ir kiti tikro žmoniškumo požymiai šiandien skamba, kaip muziejinės praeities liekanos. Seniau, daugiau ar mažiau, jų reikšmė buvo vertinama socialinėje žmonių bendruomenėje.

Tuo tarpu šiandies asmens nuvertinimas, berods, jau bus pasiekęs savo apogėjų. Atskiras žmogus liko paverstas paprasta valstybės ir industrijos mašinų dalimi. Jis ten įstatomas, kurioms

nors pareigoms eiti, visai nebojant jo asmens interesų, nei reikalavimų. Paskutinio karo metu kovėsi ne atskiri žmonės, bet ištisos armijos. Vieną sunaikinus į jos vletą buvo siunčiama kita, o atskiras individas buvo traktuojamas kaip didžiulio organizmo paprastas narvelis, kuris žūsta kartu su visu kūnu. Tokioje sistemoje visai suvaržoma ir žmogaus savystovus galvojimas. Milžiniška propagandos mašina jau turi, paprastai, iš anksto suformuluotas pažiūras, kurių visi privalo laikytis. Nesilaikantieji yra traktuojami kaip valstybės priešai ir jie baudžiami arba visai sunaikinami. Klasiškų šios sistemos pavyzdžių, kiek norima, galima rasti buvusioje nacionalsocialistų ir dabartinėje bolševikų santvarkoje. Masiniai žmonių deportavimai, priverstinis darbo stovyklos, koncentracijos lageriai yra tikri dvasios išsigimimo ženklai. Milijonai žmonių buvo sunaikinti, milijonai nežmoniškose ir baisiose sąlygose buvo išdeportuoti iš savo gimtojo krašto į visai svetimus ir tolimus kraštus. Būdinga dar ir tai, kad su žmonėmis buvo daug blogiau elgiamasi negu su gyvuliais.

Kartu su žmogaus nuvertinimu seka ir kita dvasios skurdo žymė, tai vengimas darbo. Darbas, normaliose sąlygose, teikia žmogui malonumo ir pasitenkinimo, o šių dienų nusiskundimų, kad darbininkas vengia darbo, neteisingas ir t. t., nėra nesuskaitys.

Ir ką čia jau kalbėti apie dvasios vertybių ugdymą, jei šio amžiaus dievuku pastatė kūno kultą. Fizinei mankštai skiriama ištisi laikraščių ir žurnalų puslapiai, sporto stadionai sutraukia tūkstančius žmonių, futbolas diskutuojamas raštinėse, uostų darbininkų tarpe, fabrikuose ir visur kitur, kur tik susiburia žmonių būrelis. Tuo tarpu kultūrinės organizacijos, chorai, meno pramogos vos besurenka saujelę pasiryžėlių.

Religija visais laikais kultivavusi sielos dirvą, šiandien vis mažiau daro įtakos žmonių dvasiniam pasauliui. Tikėjimą pakeitė prietarai, mistiką - magija, viltį — baimė, maldą — pseudomistika. Į šitokią, tat daržą velnias laisvai sodina savo ropes.

Viso to išdava šių dienų žmogus nihilistas t. y. toks, kuris neigia visas politines ar dorovines vertybes, šiaudadūšis, neturįs savystovumo, nei iniciatyvos nei idealų. Atsirėmęs vien išorine civilizacija kybo ties tuštybės bedugne. Kurį laiką gali, taip nejudėdamas, dar išsilaikyti atsirėmęs į vienintėlį atspirties tašką — auklėjimą, tačiau nukristi bedugnėn pavojus tuo vis tik nebus dar pašalintas.

Kiekvienas sveikai galvojas iš šios padėties išeiti teras vieną vienintėlį kelią: reikia gražinti žmogui paprastą pusiausvirą, reikia vėl gražinti vidurinę sielos kultūrą ir tikėjimą. Vaikiška būtų prieš realybę užmerkti akis, ar pasukti laiko ratus atgal, nepateisinama rankas sudėjus užmerkti akis prieš reikiančias negeroves. O teisinti jas modernišku bei dangstyti mokslu, taip pat nieko padėti negali. Tikėjimas nie-

Lietuvoj ūkininkai paruošdavo gandrų lizdus.

(atkelta iš 5 pusl.)

PABALTIEČIŲ PAREIŠKIMAS HAGOS KONGRESE.

3. Ši delegacija su pasitenkinimu sveikina baigiamąją rezoliuciją pareikštamą principą, kad "tokia unija turės būti atvira visoms demokratiškosios tautoms", ir jame mato paskatinimą Baltijos tautoms visas pastangas nukreipti į tokio režimo sudarymą.

4. Ši delegacija yra giliai įsitikinusi, kad kai tik pasibaigs svetimoji okupacija, laikanti Baltijos tautas totalistiniame valdyme, tos tautos negaišdamos pasinaudos laisvų žmonių teise laisvai susiorganizuoti tikrai demokratine prasme ir nuoširdžiai bei pilnai prisidės prie visų Europos tautų bendro darbo.

LIETUVA PRIIMTA Į JUNGTINES EUROPOS VALSTYBES.

Anglų laikraštis «Manchester Guardian» pranešė, jog įvykusiame Jungtinių Europos valstybių steigiamajam susirinkime Hagoje, lietuvių delegacija, atvykusi iš tremtinių stovyklų, pradžioje buvo tik kaip svečiai, bet vėliau tapo priimti kaip pilnateisiai delegatai.

Tuo būdu nepriklausoma Lietuva vėl pasirodė Europos tautų šeimoje. Tą netiesioginį pripažinimą parėmė ir Winston Churchill, kuris toje konferencijoje, lošė vadovaujama rolę.

kur nesusikerta su mokslu. Kūrėjas gamtai davęs jėgas davė žmogui protą, kad jis galėtų tas paslaptis surasti ir savo reikalams panaudoti. Tačiau vidus yra svarbiau kaip išorė, žmogus turi stovėti aukščiau materialio pasaulio ir vidutinė sielos pažanga daug svarbiau už išorinę civilizaciją. Normaliai jos ranka rankon turėtų lygiai bujoti ir žengti. Abi lygiai išaugusios galės patogiai laikyti pastovios pusiausviros padėtyje ateities visuomenę.

Reikia materialų ginklavimąsi pakeisti dvasiniu ginklavimusi. Žmonės galima suskirstyti į dvi kategorijas: idealistai ir materialistai. Vienus nuo kitų skiria geležinė pertvara, vieni ir kiti nori ir siekia tiesos skirtingais keliais, tačiau kaip vieni, taip ir kiti nuklysta per toli į kraštutinumus. Yra tik vienas kelias į tikrojo žmoniškumo grįžimą. — kultūrėti. Ne su raketomis ir bombomis turėtų žmonės vieni prieš kitus stoti, bet gerais darbais ir nekl stotomis mintimis. Evoliucija neina iš oro į vidų, bet iš vidaus į orą. Civilizacija nekuria kultūros, bet tik ją remia. Ne žmogus turi mašinai tarnauti, bet mašina žmogui. Tik tokia linkme pakreiptas žmonijos kursas galės būsimoms kartoms garantuoti pastovią taiką ir socialę gerovę, kurių mes šiandien taip pasigendame.

Fix.

L A I Š K A S

«Mūsų Lietuvos» redakcijai

Gerbiameji,
gavęs Jūsų laikraštį, maniau atsiliepti mažu rašinėliu, bet visokie reikalai neužleido tai greit padaryt. Pagaliau tik parašiau kelias mintis. Gal bus skaitytojams maloniai priimtinas pasveikinimas. Bet labiau dar laikraščio raštvedui.

Linkėdamas palaiminimo iš Augštesniojo prisimena Jūsų su širdingumu

V I D Ū N A S

1948 met. Rugsėjo m. 17 d.
Germania (21a) Detmold, Moltkestr. 36

Tautos likimas ir Viltis

Prisimenant tai, kur dabar Lietuvių yra, sukyla ypatinga nuotaika. Seniau lietuviškumas kaip koks gyvenimo kvapas ir po visokių sunkumų reikėsi iš Lietuvos. Prisiminė tada visa šalis su gražiomis jos padairomis, su jos laukais ir miškais, su jos upėmis ir ežerais, su jos takais ir keliais. Prisiminė dar ko-gyviau jos žmonės, žmonės lietuviai su jų širdingumu, jų dorove ir tauriu žmoniškumu.

Tiesa, buvo jau gana seniai lietuviško gyvumo atgarsiai patiriami iš Amerikos, iš J. V. ir iš vienur kaip ir iš kitur girdėjosi tautos balsas, keitėsi apsireiškimų atgarsiai.

O dabar iš Lietuvos tiktai atvejais patiriamas skaudus dūsavimas. Dažniausiai nieko tikro nebegalima išgirsti. Ir klausiasi žmogus, kas ten iš tikrųjų darosi.

Bet iš tūlų pasaulio kraštų garsėja vis stipriau Lietuvių tautos gyvumas su visu savo gajumu. Manytai, Lietuvių tauta išgalėja, kad gali skelbtis visam pasauliui. Net Brazilijoje girdisi jos balsas.

Atsimenant didio tos žemės ploto, vaizduojasi nepermatomi bekrastiniai miškai, kuriuose slankioja žmonės, ieškodami, kur sustot ir apsigyvent galėtų. Išsikirdami spingį, pasistatydami trobelę ir prisiruodami dirvą. Gal taip dabar ir vargsta tautietiai, Lietuviai. Gyvena, kaip matyti ir vietovėse. Visai įsikuria ir apreiškia tautinį savo gyvumą.

Skleidia net lietuvišką savo žodį laikraščiais ir laiškais. Ir tuo tiesiog tvirtina, kad Lietuvių tautos gyvumas yra gajus ir nenyks, nors turi kvėpuoti svetimose šalyse.

Seniau tautos gyvumas reikėsi savo gimtinėje. O dabar turi laikytis visokiuose pasaulio kraštuose, turi tarsi visai žmonijai skelbtiesi. Ir vertiamas lyg susimąstyti, ką reiškia toks tautos likimas. Ar tautos gyvumas gesinamas ar kurstomas išgalėti?

Girdint skaudų dūsavimą, rodosi kartais, kad taip reiškiasi jau merdėjimas. Vis-dėlto tautos apsklidimas po visas žmonijos tautas kažką skelbia apie Kūrybos vyksmą. Gal Lietuviai turi būt visai veikiami įvairaus tautiškumo, jeib koryškiau įrodytų tautišką savo žmoniškumą.

Šitaip suprantant tautos likimą, sušvinta vil-

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucija

(Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto priimtas projektas)

Lietuvių tauta, užsigrudinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse,

vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti ir kurti bei ugdyti savo tautinę kultūrą,

kad tuo būdu bendradarbiaudama žmonijos kūryboje vykdytų Visagalio politiką

Lietuvių Tautos amžiniesiems siekimams vykdyti-jos gyvybei išlaikyti, Lietuvos nepriklausomybei apginti ir saugoti — Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas šaukia po visą pasaulį išsisklaidžiusius Lietuvos sunus ir dukteris sutelkti savo jėgas Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, kuriai, nustato šia konstituciją:

A. BENDRIEJI NUOSTATAI.

1. Kiekvieno lietuvių prigimtoji teisė ir pareiga būti lietuviu ir savo tėvų bei protėvių išlaikytą Lietuvos Tautas gyvybę perduoti ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

2. Lietuvis lietuviu lieka visur ir visada. Lietuvis nenusitinka buvęs lietuvis nors gimtų ar tapusių ne Lietuvos piliečiu ar gyventoju.

3. Kalba yra stipriausias bendruomenės ryšys ir tvirčiausias tautybės pagrindas. Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė Lietuvis puoselėją šventa savo kalbos žodį.

4. Šeima yra tautos pirmavaizdis. Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5. Tautinė kultūra yra Lietuvių Tautos išsilaukimo pagrindas. Lietuvis kūrėjas, savo kūryboje apreikšdamas Lietuvos Tautos charakterį ir gėnių, inėša tautinį indėlį į žmonijos kultūrinius laimėjimus. Kiekvieno lietuvių priedermė darbu ir įnašu sudaryti sąlygas tautinei kultūrai reikštis.

6. Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra tautinės lietuvių kultūros ugdymo ir išlikimo būtinoji sąlyga. Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis per amžius kovojo ir kovos, kad ap-

tis, kad visi tautietiai kaip kokie tautos gyvumo spinduliai vėl grįš į savo židinį, jeib jame ko-aiškiau sukeltų tautos gyvumo šviesą ir skelbtų žmonijai iš tšė žmogaus gyvenimo prasmę. Toji juk tegali būti tai, kad žmogus turi visur ir kiekviename padėtyje, visokioje būklėje būti tauraus žmoniškumo apraiška.

Tai pasidaro galima, jeigu Lietuviai visur vis gyvai numanys savo sieloje santykį su Diduoju Slėpiniu, būtent su Tuo, iš kurio per kurį ir kuriopi viskas yra, ir kad jame gyvena. Tada ir patiria jo palaiminimą visur, kur tenka viešėti, ir susilaukia pagaliau palaiminantį gražinimą į Tėvynę.

Vydūnas

gintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7. Lietuvių mokykla yra tautinės kultūros atrama ir tautinės dvasios židinys. Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8. Tautinė draugija yra tautinės kultūros ugdymo ir išlaikymo veiksminga talkininkė. Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrinės, savišalpinės, profesines ir kitas lietuvių tautines draugijas,

9. Lietuvių Tauta yra knygnešių tauta. Neturinčios pasaulyje pavyzdžio lietuvių kovos ir aukos dėl savos knygos yra testamentinis įpareigojimas esamom ir būsimom kartom organizuoti ir ir remti spaudintą lietuvišką žodį.

10. Laisvė yra asmens ir tautos buvimo ir kūrybos pamatas: laisvas žmogus, laisva tautų bendruomenė. Vykdamas savo amžinąją teisę būti laisvam, lietuvis ugdo laisvės meilę.

11. Lietuvos meilė moko lietuvių branginti savo tautos istoriją bei tautinius papročius, įsijungti į jos siekimus ir jai nelaimėse padėti.

12. Kiekvienas lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuonim.

13. Kiekvienas lietuvis yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narys.

14. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą. Visi lietuviai, be tikėjimo, visuomenės padėties, gyvenamo krašto skirtumo, yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai.

15. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą.

16. Lietuvis santykius su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, sveikatai, gyvybei ir turtui.

17. Lietuvis tautinės spalvos: geltona — žalia — raudona.

18. Lietuvis tautinė šventė yra Vasario 16-ji diena.

19. Lietuvių šūkis: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviomis turime ir būt!"

P. S.

VLIK-o priimto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucijos projekto "Bendrieji Nuostatai" šiuo pateikiama susipažinti ir dėl jų pasisakyti, kad VLIK-as priimdamas galutini šiuo reikalu sprendimą, galėtų į gautus atsiliepimus bei pastabas atsižvelgti. Tad, pageidaujama, kad, kaip lietuvių visuomenė, taip ir spauda kuoplačiausiai kalbamu reikalu pasisakytų.

A. Polišaitis

Lietuvos Konsulas.

MIRUSIŲJŲ MIESTAS

Priešingų vėjų pagauta, atitrukau iš gimtos žemės ir blaškiausi iš miesto į miestą, ieškodama kur nutūpti. Bet visur tas pats. Šiurpi, siau bingais garsais, nuo dangaus mėlynės ligi persisunkusios krauju žemės gelmių, sklidina klaikuma.

Dar neseniai žmogus užtikdavo ramią, negyvenamą salą. Dar neseniai. Ir koks jis neprotin-

kai stveriasi už gyvybės siūlelio. Bet ar mano, ar jų visų gyvenimas ko vertas? Nenoriu aš nė vieno žmogaus matyti nebenoriu. Nes jie savo menkumu primena man mano menkybę.

Ir atsidūriau aš pirmųjų mano priešų krašte. Likimas mane svaidė be mano valios. O oro pavojus išlaipino mane mirusiųjų miestan. Klaikūs pastatų griūvėsiai pavirto kapinynu. At-

Kaune vienas iš gražių pastatų.

gas buvo, tas žmogus. Savo stipriomis rankomis jis nekantriai kabino į pirmą, žmogaus — grioviko nemačiusią, augmenija, draskė laužė šakas, ieškojo žmogaus. Nerado. Tada jis prijaukino beždžionę, mylavo ją, nes ji taip panaši į žmogų.

O aš nebenoriu nieko matyti, nebenoriu. Ir visur sutinku žmones, kurie, kaip aš, konvulsiš-

rodo, kad jokia gyvybė negalėjo čia išlikti. Tačiau žmogus gajus. Tarp tų griūvesių jis rausiasi, kaip višta, ir kažko ieško. Gal dalelytės artimojo palaikų, gal kokio skarmalo apsidengti, gal kokio puodo, be kurio jis gyventi nepajėgia. Žmogus yra gajus.

Sūtemos pradėjo gaubti mirusiųjų miestą. Griūvesių siluetai šiurpiai išryškėjo. Sugaudė si-

rena. Tas žmogus, kuris kapstėsi griūvesiuose, ir dar, ir dar iš kažkur išlindę žmogiškiai pasileido bėgti stoties link. Ir mano kojos mane nešė drauge su kitais.

Slėptuvėje visos sėdimos ir gulimos vietos žmonių apsėtos. Pagaliau radau kėdę. Elektra vos spinksi. Virš galvų sutratėjo, išvažiuojančio iš stoties, paruošto traukinio ratai. Gal netoli stoties yra miškas, — keleiviams saugiau.

Maudžiantis lėktuvų urzgimas, švilptelėjimas ir krentanti didžiulė masė apkurtino mane. Mes, esantieji slėptuvėje žmonės, kaip strausai, sukisom galvas į kelius ir apmirėm. Mano siela pasidarė mažytė, mažytė. Ji kaip šliaumukas, matydama besiantinantį pavojų, susitraukė savo kiaute ir dreba, laukdama kada jis praeis. Tas pats šliaumukas, kurį didieji ponai pasigardžiuodami ryja. Kartais man atrodo, kad aš visiškai sielos nebeturiu. Tik kažkoks stiprus, grynai gyvuliškas, instinktas, mirties baimė valdo mano kūną. Jokio jausmo, jokios minties many nebėra. Tik bailiai pramerktos akys karts nuo karto beprasme išraiška žvilgteria į aplinką. Tai nebe žmogaus, tai šliaumuko akys.

Ir šliaumuko akys to pavojaus metu išvydo keistą vaizdą. Čia pat ant cementinių grindų myluojasi kareivis ir moteris. Niekas nekreipia į juos dėmesio. O juodu išgyvena nepaprasta jausmą. Gal už valandėlės juodu žus. O jei ir iš iks, tai jis su sekančiu traukiniu keliauja į neviltį, į mirtį. Jo veliavoje ryškėja pralaimėjimo ženklas. Kareivis apie tai negalvoja. Jis nieko negirdi, nieko nemato, tik savo mylimąją. O jos akys pustamsiame bunkeryje leidžia fosforines liepsnas, jos rausvos, drėgnos lūpos ieško artimojo lūpų. Kažkokia jėga, stipresnė už mirties baimę, tas lūpas jungia.

Oro pavojus praėjo. Tačiau žmonės nesisikirto. Naktis. Griūvesių šešėliuose neprisiglausi. Nuvargę žmonės snaudžia.

Ūmai nutraukia tylą isteriškas, su žiaurumo atspalviu, balsas.

— Ei, jūs, ko tylit? Jūs — nacių vergai!

Tyla. Tik pasigirdo vaiko verksmas.

Šliaumukas bailiai iškišo savo striaublį iš kiauto. Iš kur tas balsas?

O tas balsasėjo iš priešingo kampo, kur iš skarmalų krūvos išryškėjo barzdoto, klaikiom akim, vyro pavidalas.

— Ko jūs visi tylit, vergai? — pakartojo jis. — Ar žinot, kas jūs esat? Avių kaimenė. Štai kas.

Aukštai, ant narų, miegojęs vyras pasijudino. Pakėlęs galvą, subambėjo: — Verruckt! — ir apsisuko ant kito šono.

Iėjo tvarkdarys.

— Ruhe! — sušuko jis griausmingu balsu.

Valandėlę buvo tylu. Tik žmogus skarmaluose nenurimo, kažką niurzgėdamas po nosia, kaip suerzintas žvėris.

Besimyluojanti pora nieko negirdėjo: nė bombų kritimo, nė skarmaliaus žodžių.

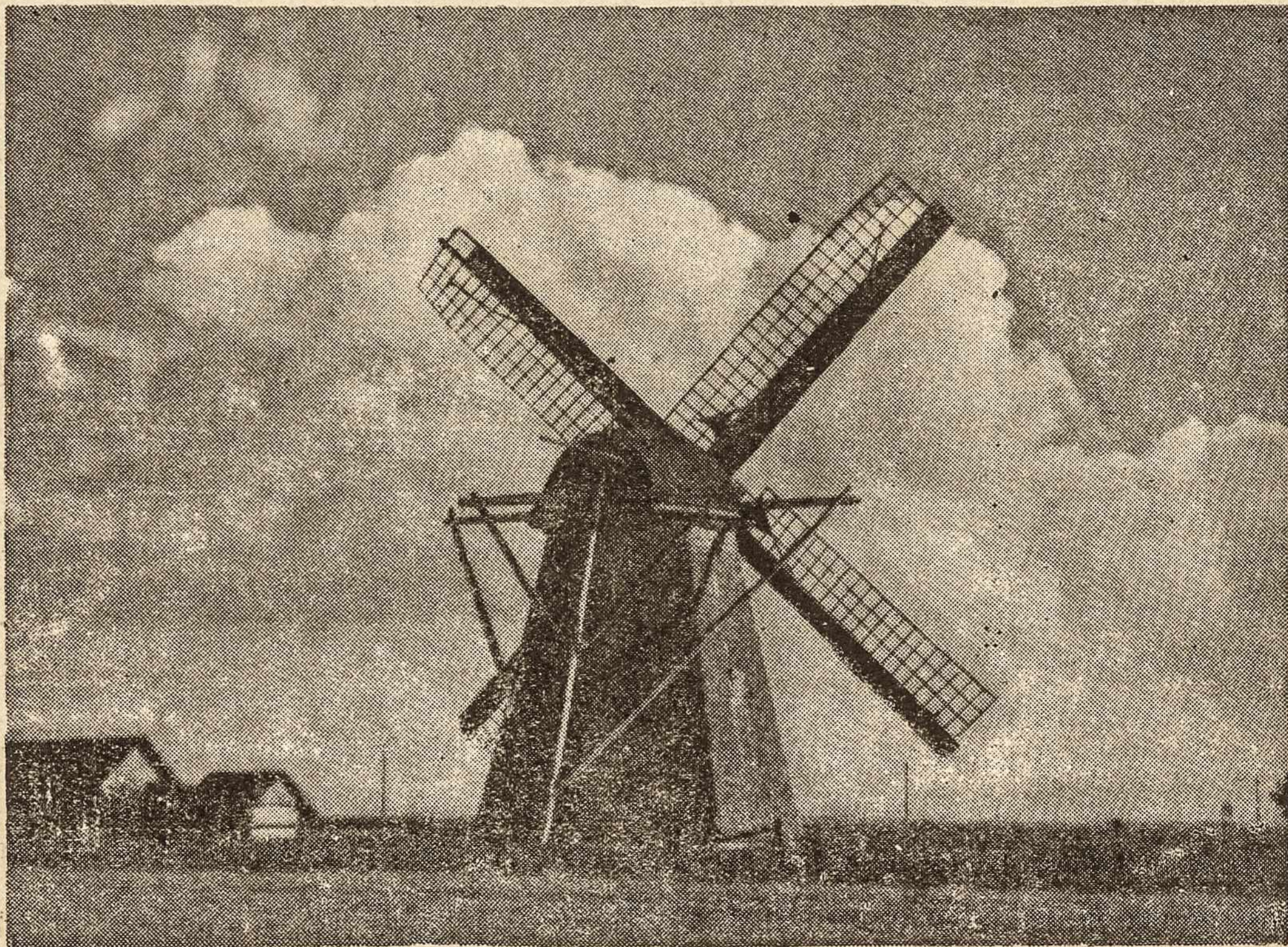
Kai tik išėjo tvarkdarys, ūmai skarmalius atsistojo. Jam trūko abiejų rankų. Kaip medis be šakų, stovėjo ir dairėsi po slėptuvę klaikiu žvilgsniu. Ir čia jis pastebėjo kareivį.

— O tu, kareivi, pabėgai iš fronto? — paklausė pajuokiančiu balsu.

Kareivis nenoromis atsitraukė nuo savo mylimosios ir atsiliepė:

— Ne pabėgau, o gavau porai dienų atostogų žmoną atlankyti. Ir radau ją šioje slėptuvėje gyvą. Ryt važiuoju atgal į rytus.

Žmogaus stuobras pašoko:

Lietuvoj ir vėjo malūnu buta.

— Į rytus? Koks velnias tave siundo kovoti prieš išlaisvintuosius? Tik jie mus tegali išgelbėti. Mes, vergai, nepajėgiam nuversti tirono. Tai bent nekliudykim iš rytų atėinančiam.

— Gal ir kova beprasmė.. Betgi įsakymas... pareiga... — nuvargusiu balsu tarė vokiečių karys.

Staiga jis žvilgtėrėjo į savo žmonos liepsnojančias, jo akių ieškančias, akis ir atsigavo, tvirtai sušukdamas:

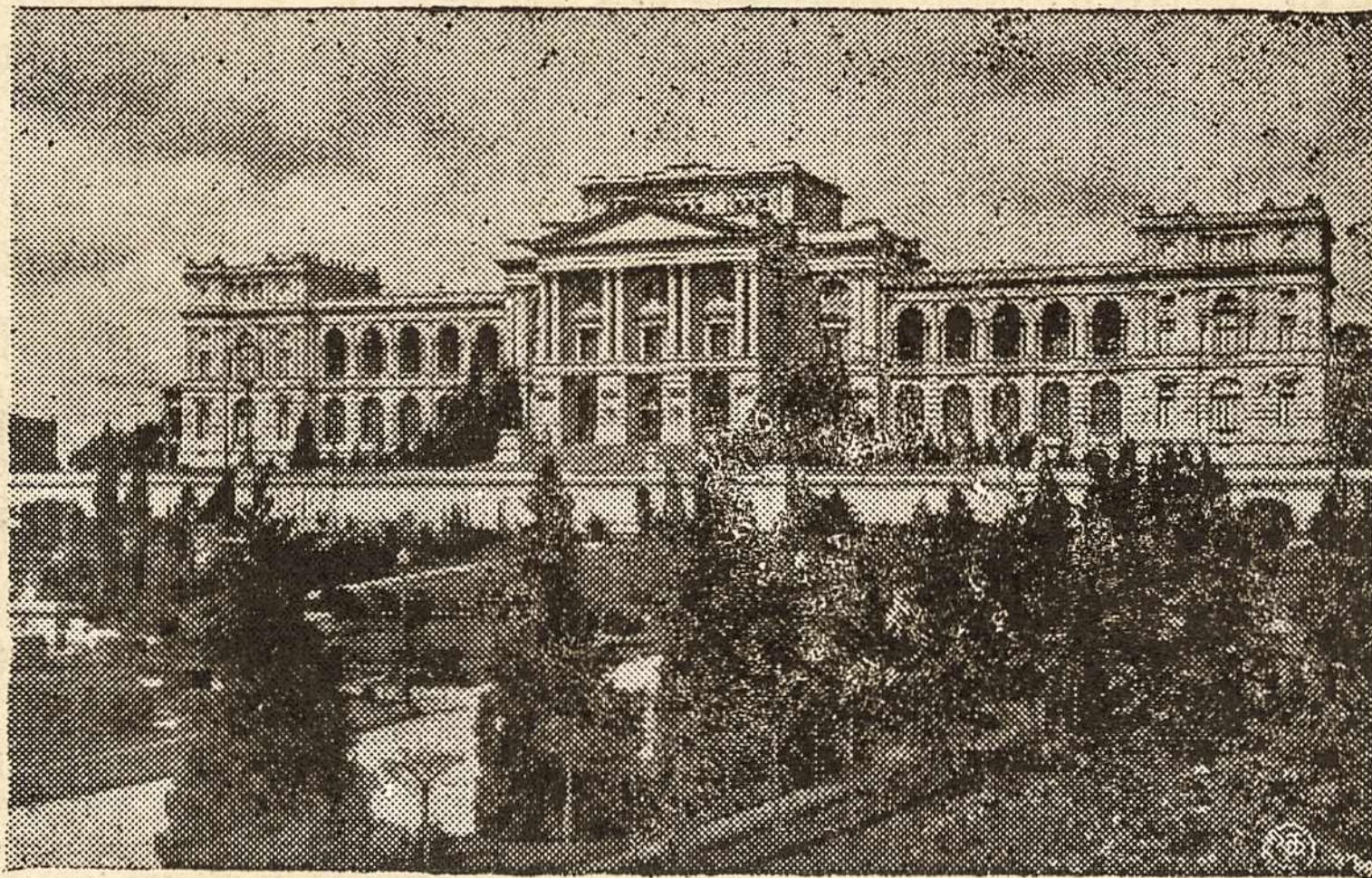
— Sakai, išlaisvintojai ateina? Mus niekas neišlaisvins. Raudonasis nacizmas išlaisvins mus nuo rudojo nacizmo?!.. Argi tu to dar nesupranti? Aš jau daug mačiau ir žinau.

“Nė šnipai į šį mirusiųjų miestą neatklysta”,

vaiką ir atvožė besigiriančiai kulinariniais gabumais kaimynei:

— O aš tą patį kaulą po tris kartus verdu. Tačiau daugiau nebegaliu, nepajėgiu taip gyventi. Prastas maistas, ir tie nuolatiniai oro pavojai... Ir nėra kada nė virti. Esu mirtinai išvargusi. Ich bin kriegsmüde und todmüde. Ir mano berniukas vos besilaiko ant kojų. Važiuojam kaiman pas gimines.

Žmonės slėptuvėje pradėjo busti. Skarmalų krūva kampe pajudėjo. Pasirodo, kad žmogaus stuobras taip pat buvo užmigęs. Jis garsiai pasiraivė, ir su koja spyrė į duris. Aš paskui jį. Liggi mano traukinio išėjimo turėjau dar porą valandų laisvo laiko. Vėl pasukau į mirusiųjų mies-

Ipirangos Muziejus São Paulo mieste.

— iš mano kiauto išlindęs šliaumuko striaublys ūmai žmogiškai pagalvojo.

— Nutilkit, — sušvogždė viena moteris, tildydama kūdikį.

Žmogaus stuobras tebesijaudino, balsas tebegriaudė. Tačiau kareivis nebeklausė. Jis žvilgtėrėjo į laikrodį. Taip maža beliko laiko gyventi. Laimės valandėlė tokia trumpa. Ir jis stipriai apkabino žmoną.

Viena moteris pabudo iš snaudulio, pasitaisė skrybėlę prieš veidrodėlį, pertraukė nosine išvargusį veidą, žvilgtėrėjo į moterį, tildančią vaiką ir tarė:

— Labas rytas, ponija.

Pakalbintoji atsigrėžė ir šyptelėjo išvargusiu motinišku šypsniu.

— Taip, susilaukėm ryto, miela ponija.

Skrybelėta moteris prisėdo arčiau kitos moters, ant jos juodos skrybelės judėjo kažkas balta. Tai utelė, — nusprendė šaltai šliaumukas.

Kareivis su žmona pakilo nuo grindų. Ir susikibę žengė prie durų. Jų veidai švietė. Šliaumukas kažkada regėjo tokią šviesą.

Skrybelėta moteris nuoširdžiai šnibždėjo savo kaimynei:

— Vakaras aš antrą kartą įmečiau į vandenį jautienos kaulą ir išviriau sriubą. Pridėjau keletą bulvių, džiovintų petruškų, prieskonių, ir puiki sriuba buvo.

Antroji žvilgtėrėjo į miegantį ant jos kelių

tą.

Keletas žmonių stebi griūvėsius ir girdžiu, kai vienas aiškina:

— Tai nauja duobė. Šianakt taikė į stotį, o pataikė į šiuos griūvėsius. Kokia laimė.

— Ir mirusieji negali ramiai ilsėtis, — atsiliepė viena moteris atsidususi.

Einu toliau. Ir ūmai pamačiau tą pačią, bunkeryje besimylėjusią porą. Ji rodydama jam namų griūvėsius, tarė liūdnu, užkimusiu balsu:

— Štai, čia, ant gatvės, prie pat mūsų namų griūvesių, radau apdegusį kaulą. Žmogaus kaulą. Aš, kažkokio neaiškaus nujautimo liepiama, pakėliau tą kaulą. Ir ką aš pamačiau? Dieve, po juo gulėjo sveikas laikrodėlis. Aš jį pažinau, Hansai. Tai buvo mano motinos laikrodėlis su monograma. Ir tas laikrodėlis tebeėjo... Aš tada negalėjau verksti. Tik stovėjau apstulbusi ir beprasmiškai kartojau: “kam ta monograma, kodėl ta monograma?”

— Mieloji, — sušnibždėjo vyras, apkabinęs apsiverkusią žmoną.

Jis neberanda daugiau raminančių žodžių.

Iš po kitų griūvesių išlindo žmogaus stuobras, ir jo akys, žvelgusios į kareivį, žėrėjo neapykanta.

Aš praėjau pro juos, sunkiai pavilkdama kojas. Mano siela tebesnaudė savo kiaute, kaip šliaumukas. Ir per sapnus bailiai vapaliojo: “Gyventi... gyventi”...

LIETUVOJE

“Kraštas Po Svetimu Jungu”.

Tokia antrašte vokiečių laikraštis São Paulo «Deutsche Nachrichten» (Vokiečių Žinios) šio mėn. 12 d. numeryje išidėjo savo korespondento Hamburge straipsnį, liečiantį Lietuvą. Korespondentas atpasakoja nesenai iš «rojaus», pro geležinę uždangą prasimušusių mūsų tautiečių suteiktas žinias apie dabartinį gyvenimą okupuotoje Lietuvoje.

Straipsnio autorius rašo:

“Kur seniau būta Vokietijos-Lietuvos sienos, dabar traukiasi 800 metrų pločio negyvenamas ruožas. Po jo eina nuo 20 iki 30 metrų nupurintos dirvos juosta, vadinama «negyvąja juosta». Kelėta metrų prieš šią juostą tiesiasi signalizacijos įrengimai. Už kokių 200 žingsnių kyla 2 metrų aukščio vielų siena. Ir vėl tokiam pat atstume-spygliuotų vielų užtvara. Tarp šitų dviejų vielų užtvary, kas 250-500 metrų, kyšo sargybos bokštai, saugomi sargybų. Sargybos postuose laikomi šunės, specialiai dressiruoti žmonėms gaudyti. Šunės nakties metu paleidžiami tarp anų vielų užtvary ir laksto nuo vieno posto iki kito. Šitai atrodo vakarų siena, už kurios gyvena lietuviai, latviai ir estai. Į rytus, į Rusijos gilumą — jiems kelias visiškai atviras. Tačiau kas mėgintų pereiti į vakarus, turi nugalėti pirma visas anksčiau suminėtas kliūtis. Vis delto, kartkartėmis vienam kitam bėgliui pasiseka ir pro šią geležinę sieną prasimušti.

Jų pasakojimais tame krašte viešpatauja skurdas, vargas; tai vegetavimas po svetimu jungu. Lietuviai užmiršo juoktis. Nėra jokio visuomeninio veikimo, jokio sambūrio. Nėra šeimos, kuri neapverktų vieno ar kito savo nario. Deportavimams nėra jokio galo. Jau po karo, vien tik iš Lietuvos išvežta už Uralo, ar į šiaurines Rusijos sritis 120.000. Kiti 140.000 išsikraustė į Lenkiją. Kalėjimai perpildyti. Yra įrengta ištisa eilė koncentracijos stovyklų, kur internuotieji ver-

čiami dirbti tiesiog nepakeliamus darbus. Pav., arti Kauno rusai stato didžiulį požeminį gazolino tanką. Jau dveji metai kai prie tų darbų dirba po žemėmis 500 lietuvių, atvaromų iš specialiai šalia įrengtos koncentracijos stovyklos.

MIESTŲ veidas pasikeitęs. 27% Vilniaus miesto gyventojų rusai. Dabar Vilnius beturįs 160.000 gyventojų; prieš karą skaitė 270.000. Kaune dabar gyvena 126.000 (prieš karą-140.000) Iš jų 35% rusų. Įmonės, kurios dirbo krašto gyventojų aprūpinimui, beveik visos stovi be darbo. Kauno ir Klaipėdos tekstilės fabrikai audžia vien kariuomenės uniformoms ir marškiniams audeklus. Tik tos įmonės, kurios gamina karui, dirba dieną naktį. Bendrai beveik visa pramonė pritaikinta karo reikalams.

Visos atsakingos vietos įmonėse, nuo prižiūrėtojo iki paties aukšausiojo «načalniko», yra apsodintos iš Rusijos gilumos atvežtais rusais.

Visose svarbesnėse valstybės ir partijos pozicijose sėdi 70% rusų.

Gyvenimo reikmenų brangumas neapsakomas.

Visi bėgliai iš Sovietų užimtų teritorijų pasakoja apie didelius įtvirtinimus pasienyje.

KLAIPĖDOS uostas paverstas didžiule povandeninių laivų baze. Čia išmėtytos milžiniškos šitokių laivų sleptuvės. Statomi nauji ir atremontuojami seni aerodromai. Prie Vilniaus, Mžeikių ir Prienų įrengtos platformos, nuo kurių būsią išaunamos V-bombos. Vilniuje ir Kaune atidarytos parašiutininkams rengti mokyklos. Nuo Revalio iki Klaipėdos ir Pillau, išilgai Baltijos pajūrio, dunkso tvirtovių linija. Kareivinės perpildytos. Šaukiami kariuomenėn net trijų metų naujokai; visi jie stovi vien Rytprūsiose ir Lietuvoje. Kariniam jaunimo ruošimui Vilniuje vadovauja generolas Karvelis, o Kaune-generolas Vitkauskas.

Išpūdj, kad Lietuva šiandien yra tikroje karo padėtyje, sustiprina ir partizanų veikla. Oficialiai pranešama, kad jų Lietuvoj esą 40.000. Tikrumoje šis skaičius yra kurkas didesnis. Partizanai kartais turi nemažų nuostolių. Rusai imasi grieščiau-sių priemonių, tačiau jos neduoda jokių vaisių, kadangi partizanų remia gyventojai, o ir jie patys niekad gyvi nepasiduoda.

Tai toks dabartinis vaizdas to žydnčio ir kurybingo krašto Lietuvos kurio gyventojų dalis jau rezignavo, vegetuoja, o kita dalis, be jokios atodairos, dar veda kovą už geresnį rytojų.

GRĮŽO IR MIRĖ

Keleta lietuvių ūkininkų Vilkaviškio apskr. grįžo iš tremties Lietuvon. Gautomis žiniomis, iš laiškų, jie visi mirė. Kokia tos mirties priežastis nors ir neparašo, bet savaime aišku. Mirė nuo kankinimų tardymo metu.

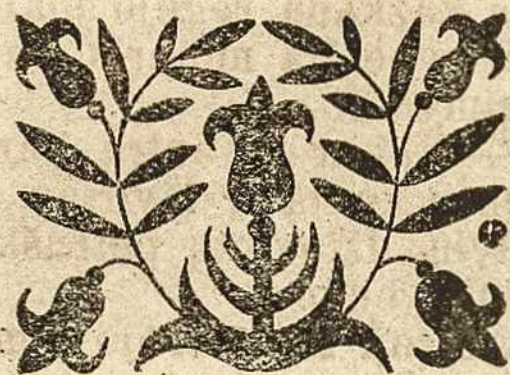
BIJO RAŠYTI LAIŠKŲ

Okupantams nepatinka, kad lietuviai palaiko ryšius su užsieny gyvenančiais. Susirašantieji yra policijos tardomi ir tremiami Sibiran. Jei tiek mažai šiandien užieniuose gaunama laiškų iš Lietuvos, tai arba žmonės nerašo, nes bijo, arba parašytus laiškus bolševikų cenzūra neišleidžia.

Yra žinoma, kad kai kurie savo giminėms ar pažistamiems yra rašę per metus laiko po du laišku kas mėnuo. Bet iš tos daugybės rašytų laiškų čia buvo gauta tik trys.

LIETUVOJE LAUKIAMA KARO.

Prasiveržusieji pro geležinę uždangą pasakoja, kad visa pavergta Lietuva, laukia karo, kurio metu Lietuva bus išlaisvinta iš raudono okupanto jungo. To laukia nevien lietuviai, bet visi pavergti kraštai.

VISAME PASAULYJE

MANDŽIŪRIJOJ LAIMI KOMUNISTAI.

Mandžiūrijoj komunistai sudavė smarkų smūgį kinijos nacionalistų kariuomenei paimdami Mukdeno miestą ir kitas strategines vietas.

Kinijai grėšia pavojos patekti į komunistų rankas, nes juos remia ir ginklais ir žmonėmis, sovietų Rusija. Faktinai Kinijoje vyksta kova tarp Rusijos ir Amerikos. Amerika numato siųsti pagalbą Kinijos nacionalistų kariuomenei.

KARINĖ DIKTATURA PERU VALSTYBĖJ.

Peru valstibėj kariuomenė nuvertė prezidentą ir valdžią paėmė į savo rankas. Uždraustas yra ir komunistų partijos veikimas.

TRUMANAS LAIMĖJO RINKIMUS.

Lapkričio mėn. 2 d. Amerikos prezidento rinkimus laimėjo demokratų atstovas Trumanas. Jo laimėjimas laikomas yra politiniu stebūklų, nes bendra buvo visų nuomonė, kad iš šių rinkimų

nugalėtoju išeis respublikonų kandidatas Thomas Dewey. Trumanas surinko 22.288.519 balsų o Dewey — 20.420065 balsus.

Kokia Trumano pasisekimo priežastis? Trumanui esant valdžioje, kad ir netiesioginiu būdu, buvo patogesnis propagandos vedimas. Trumanas energingiau ir ryžtingiau vedė propagandą. Smulkiems žemės savininkams pažadėjo geresnes kainas už žemės ūkio produktus. Už jį balsavo ir darbininkai, matydami jame geresnę savo reikalų gynėją, negu Dawey.

Rinkimų pasekmėmis reiškia didelio pasitenkinimo anglų, italų ir kitų kraštų demokratinė spauda.

Trumanui bus lengva valdyti, nes parlamente ir senate turi daugumą.

Prezidento rinkimai viso pasaulio buvo sekami su dideliu dėmesiu, nes Amerika yra pati didžioji pasaulio galybė, galinti vienu ar kitu keliu pasukti žmonių istoriją.

Užsienio politikos linija Trumano pasiliks ta pati, kokia dabar yra ne partijinė, bet amerikoniška, kaip gen. L. Clay dar Prieš rinkimus yra pareiškęs. Todėl ir užimta linija su Rusija, ne-

bus pakeista.

Progresistų (teisingiau komunistų) kandidatas Wallace tesurinko vos vieną milijoną balsų. Kadangi balsavimai yra laisvi, tai gauti Wallace balsai, rodo, kad komunizmas Amerikoje neranda dirvos.

STREIKAI PRANCŪZIJOJ EINA PRIE GALO

Angliakasių strikas eina prie galo. Kariuomenė užėmė kasyklas ir apie trečdalis darbininkų jau grįžo prie darbo. Streiko organizatoriai komunistai nors mato pralaimėjimą, griebiasi sabotažo ir terorizmo.

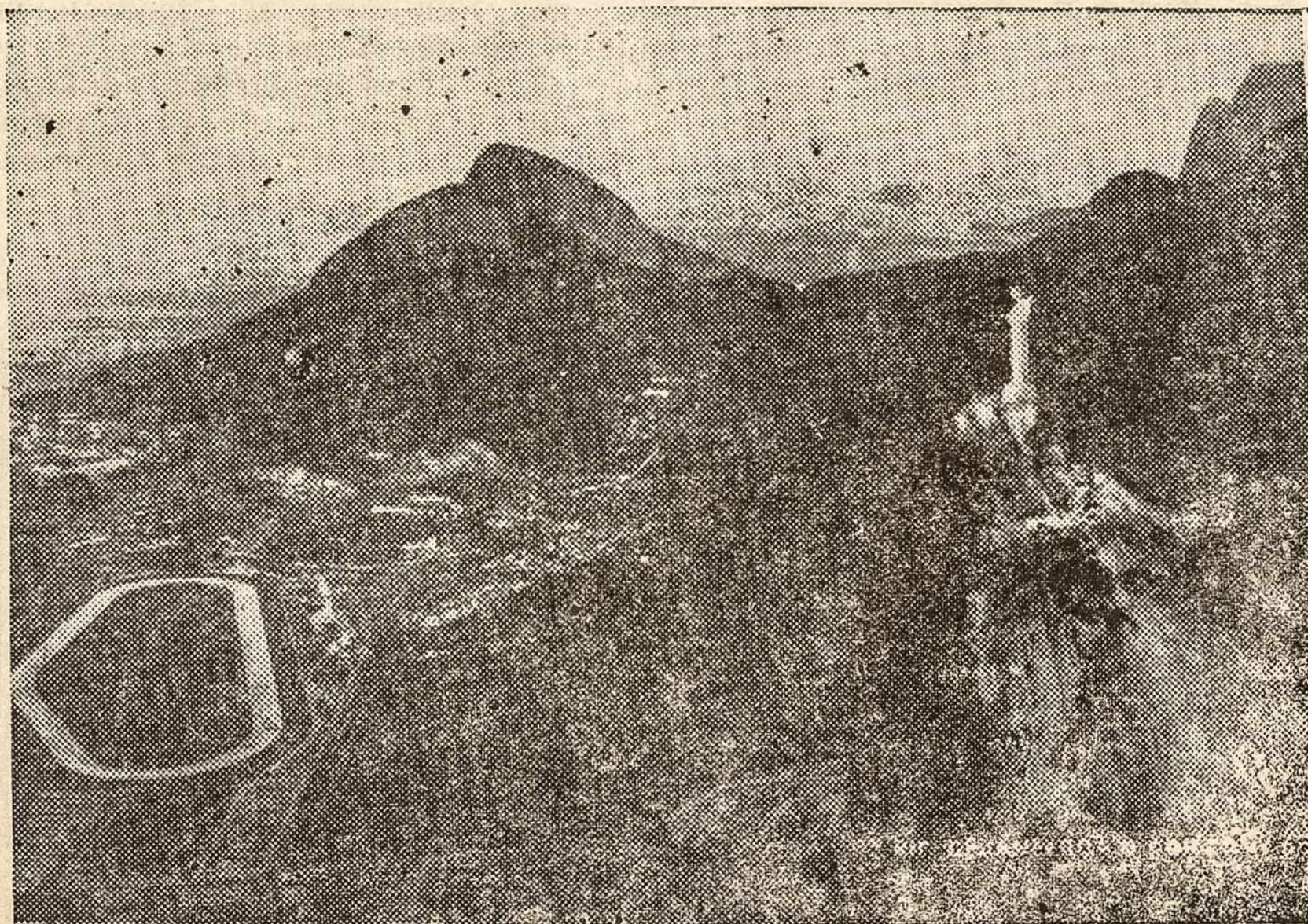
Didžiausiame Prancūzijos uoste Marselha streikuoja 3000 jūrinių. Reikalauja atlyginimo pakėlimo. Bendrai valdžia yra padėtis šeimininkė ir nėra pavojaus, kilti didesniems konfliktams ir civiliniam karui.

RUSAI GINKLUOJA VOKIEČIŲ POLICIJĄ

Buęs vokiečių generolas Schreiber grįžęs iš Rusijos praneša, kad rusai rytinėj Vokietijoje ginkluoja vokiečių policiją tankais ir patrankomis.

Šios ginkluotos policijos tikslas būtų okupuoti Vokietiją, iš jos pasitraukus vakarų sąjungininkams. Beabejo tuomet Vokietija kristų į bolševikų rankas.

— Berlyno maisto pristatymas lėktuvais, pablogėjęs orui yra pasunkėjęs.

Corcovado kalnas — Rio de Janeire

Lietuviai BRAZILIJOJE

DAILININKĖ p. V. STANČIKAITĖ — «M. L.» BENDRADARBĖ.

«Mūsų Lietuvos» viršeliai, ketvirtos, penktos ir šeštos pusl. iliustracijos yra dailininkės p. Stančikaitės-Abraitienės išraižyti linoleome.

ŠAUKIAMAS SUSIRINKIMAS.

Kitą sekmadienį, lapkričio mėn. 14 d. 3 val. po pietų Vila Zelinos mokyklos patalpose šaukiamas Liet. Kat. Bendruomenės susirinkimas statybos ir kitiems reikams aptarti. Nariai ir prijuočiantieji prašomi dalyvauti.

Valdyba.

LIETUVIŲ KAT. MOTERŲ DRAUGIJA

spalių mėn. 31 d. minėjo savo veikimo dešimtmetį. Ryte 7 val. mišių metu buvo bendra šv. Komunija, 11 val. organizuotai dalyvavo sumoje. Po pietų 3 val. susirinkimas su menine programa, kurią išpildė Bendruomenės choras muzikai J. Stankūnui vadovaujant.

Galop buvo įdomios tortų (bolų) varžytinės.

— Bendruomenės choras spalių mėn. 31 d. vakare V. Zelinos mokykloje suruošė šeimyninį pasilinksminimą.

— Lietuvos Konsulas São Pauly spalių mėn. 31 d., suruošė kviesiems svečiams pobūvį ir kartu atšventė savo 57 gimtadienį.

— Bendruomenės choro ekskursija į Santos bus ne 14 lapkričio, kaip buvo pirmiau pranešta, bet 21 d.

DRĄSUS ŽYGIS PER ATLANTA

Lapkričio mėn. 3 d. į Santos oustą įplaukė mažas, su 66 keleiviais (36 vyrai, 18 moterų, 12 vaikų), laivas "Elza". Sulig tautybėm didžiausią nuošimtį sudaro latviai, estai, lenkai. Lietuvių yra tik du. Jie visi yra karo tremtiniai, pasišalinę iš savo tėvynių dėl ten viešpataujančio komunistų teroro. Iš Švedijos plaukia Argentinon. Reikia stebėtis jų drąsa su taip mažu laivu leidžiantis į ilgą ir pavojingą kelionę.

Iš Švedijos išplaukė 26 d. rugpiūčio, sustodami pakeliui Dover, Las palmas, São Vicente, Cabo Verde, Recife ir Santos.

Kelionę dažnai trukdė smarkūs vėjai ir vandenyno bangos. Trūko maisto ir geriamo vandens, nes daug atsargų nebuvo galima sutalpinti mažame, netinkančiam transatlantiniam plaukiojimui laive. Trūkstant maisto daugelis keliaujančių pakelėjų pardavė drabužius, ar juos mainė į maistą.

Nuo Recife ligi Santos maistu ir kuru aprūpino vienas švedų laivas. Nuo Santos ligi Buenos Aires aprūpins esančios São Pauly latvių, estų, lietuvių, lenkų kolonijos.

Brazilijos spauda plačiai ši įvykį paminėjo, pabrėždama, kad jie bėga iš savo pavergtų tevy-

nių nuo bolševikų teroro. Nors išbadėję, bet visi geroj nuotaikoj.

AUKOS ŠVENTORIAUS AP- TVERIMUI.

Po Cr\$200,00: Teklė Didžiulienė
Po Cr \$ 150,00: J. Seliokas.

Po Cr \$ 100,00: Ona Tamaliūnienė, V. ir J. Bratkauskai, N.N.

Po Cr \$ 50,00: Eleonora Var-nauskienė, E. Petkevičienė, V. Kontautas, Jurgis Kižys, Jonas Saldūnas, J. Perdiz.

Po Cr \$ 20,00: B. Rimkus, Nor-kienė, J. Čeriauka, Guerdis, O Miliauckienė, A. Boguslauskas, A. Juškienė, N. N. K. Bratkauskas, Virbalas, Guida, M. Savuc-kas, Didinskienė.

Po Cr \$ 10,00: Br. Narys, Rudže-vičienė, J. Viršila, M. D. Kase-vičius, P. Kamenda, K. Stanevi-čius, Lukusevičienė, N. N. Bu-tauskienė, A. Magila, Aškinienė, J. Pakalnis, Lazdauskas, J. Mi-liauskas, Polevič, Sekevičius, A. Kindurys, Saldis, Vepstas M. Pser-czyk, C. Silva, A. Domikis, M. Butrimienė, Danevičienė, S. Žu-kienė, P. Šukys, A. Skrebys, A. Bražonienė, N. N. U. Grašienė, Bugleckienė.

Po Cr \$ 5,00: E. Kavalevska, M. Sesso, X. X., Dudėnas, Bag-donas, A. Trockaitis, Arnazevi-čius, M. S., B. Ben. Radzevičie-nė, Juškienė, B. N., J. Juška, M. Damonis, Verkaitienė, X. Y. M. R. Poškevičienė, B. Bautužis, Ur-bonienė, Stunguris, Terlevikas N. N. Sevelis, Survila, Petrausk. Mažeitienė, Meškauskas, Latvé-naš, Balvočius, M. Rimkevičius, K. Stankevičius.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame. Tikimės, kad visi lietuviai prie šio bendro darbo, sulig savo išgalių, prisidės.

Klebonas
ir Statybos Komitetas

Lietuvi, ar jau išigijei vertingą poezijos knygą

Pietų kryžius

Brazilijoje gyvenančio lietuvių poeto — Venancijaus Ališo — parašytą.

KAINA TIK CR. \$ 10,00

Visos pajamos skiriamos Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugijai:

BRAZILIJOJ kreiptis «M. L. Redakcijon.

Parduodami namai

iš 3-jų kambarių ir virtuvės

PRIE VIA ANCHIETA

Vila Gonçalves Junior, São Bernardo

kreiptis pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

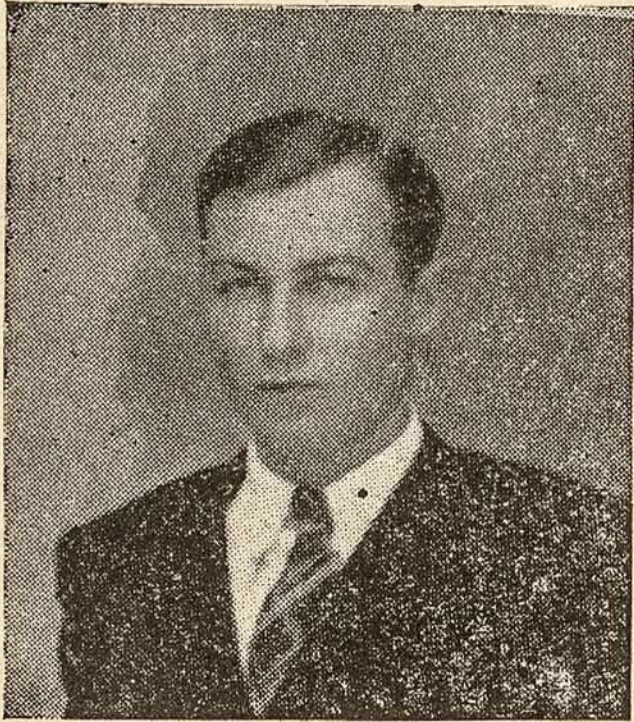
Rua Venda Nova, 83 - Vila Zelina

MIRUSIEJI

Spalių mėn. 31 d. Vila Zelinoj mirė Jonas Šimkūnas, 32 metų amžiaus.

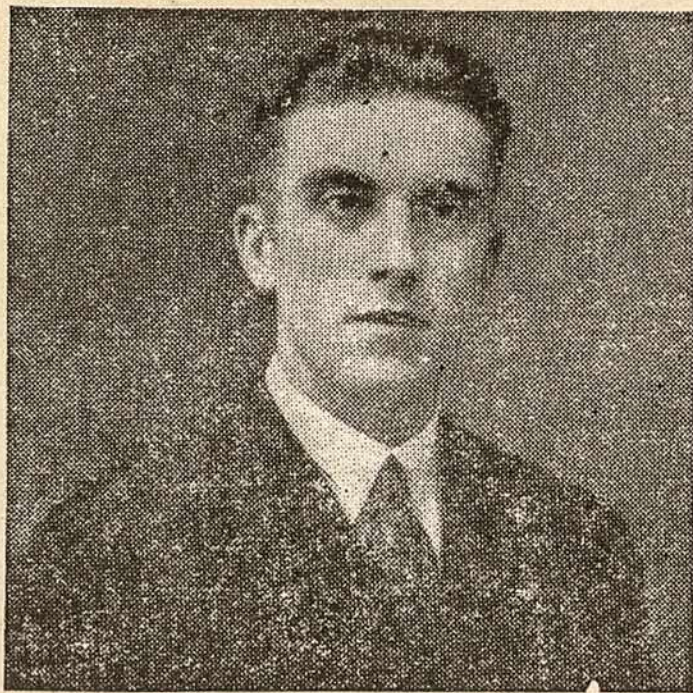
Lapkričio mėn. 3 d. Vila Lucijoj mirė Vladas Baziliauskas.

A. A. JONAS GUDONIS,

mirė spalių mėn. 9 d.

A. A. ANTANAS KAZLAUSKAS,

mirė spalių mėn. 16 d.

BENDRUOMENĖS ŽEMĖ BAI-
GIAMA IŠMOKĖTI.

Bendruomenė Vila Zelinoj prie avenida Zelina ir Campos Novos gatvių yra užpirkusi septynis žemės sklypus išsimokėjimui, kas mėnuo mokant Cr \$ 436,80 ct. Per šimtą mėnesių sumokėta keturias dešimt trys tūkstančiai trys šimtai ir 80 kruzeirų. Dabar žemės vertė yra dešimteriopai brangesnė. Nuosavybės dokumentai dar nepadaryti, kurie atsieis apie Cr\$ 15.000,00.

Šiame žemės plote yra numatyta statyti salė.

— Šiomis dienomis į Rio de Janeiro atplaukė laivas iš Bremeno su 816 karo tremtinių. Jų tarpe yra ir lietuvių.

PAIEŠKO.

Vincas Malžinskas, gyvenantis Australijoje, paieško savo pusbrolio Jurgio Krukonio, kilusio iš Seinų apsk. Švėtežerio valšė. Grikapalio km. Brazilijon atvyko 1929 m. ir apsigyveno kur nors São Paulo apylinkėse.

— Feliksas Ralickas turi savo raštinę rua 11 de Agosio, 302 antram aukšte salė 17, prieš Teismo rūmus. Ten pat atidarė savo raštinę ir Antanas Navickas, atliekamas dekoravimo (pintavimo) darbus. Lietuviai, turintieji bet kokių reikalų prefeitūroj, ar norintieji gauti žinių apie statybą gali kreiptis į minėtus tautiečius žodžiu, arba telefonu: 3-4010.

— Anglų kalbos ir mašinraščio pamokos bus duodamos ir atostogų metų. Suinteresuoti prašomi kreiptis pas seseles pranciškietes.

PADĖKA

Lie.. Katalikių Moterų draugijai, dešimtmečio šventės proga, nupirkusiai bažnyčiai arnotą ir dalmatikas, nuoširdžiai dėkoju.

Kun. P. Ragažinskas
Klebonas

NAUDOKITĖS PROGA

Kaip jau buvo pranešta, seseles pranciškietės organizuoja orkestrą. Muzikos instrumentai

ir mokymas yra veltui. Tačiau norinčių mokytis nėra per daug. Argi yra geriau, jei vaikai gatvėse daužosi įtartinose draugystėse, negu muzikos pramoktų.

— Vaikų darželis prie seselių pranciškių vienuolyno pradės veikti vasario mėnesį. Į darželį bus priimami vaikai pirmoj eilėj tų, kurie savo aukomis prisideda prie mokyklos ir parapijos darbų.

JEI NORI IŠMOKTI AMATO.

Spaustuvei Arte-Grafica Lituania, rua Venda Nova, 116, yra reikalingas lietuvis berniukas 14 — 15 metų amžiaus. Čia dirbdamas išmoktų pelningo amato. Suinteresuotieji prašomi kreiptis darbo valandomis į spaustuve.

PADĖKIME SAVO TAUTIEČIAMS.

Vokietijoje lietuvių tremtinių gyvenimas kasdien sunkėja, nes trūksta ir maisto ir drabužių. Ypač visus baugina besiartinanti žiema. Del maisto stokos tiesiog apverktinoj padėtyje yra maži vaikai, ligoniai ir seni. Artinasi Kalėdų šventės. Kūčių stalas lietuvių tremtinių bus tuščias.

Mes Brazilijoje gyvenantieji lietuviai atjauškime jų skaudžią gyvenimo dalį, Kalėdoms, sulig savo išgalių pasiųskime bent po vieną džiaugsmo siuntinėlių.

Moksleiviai ar studentai galėtų savo draugams moksleiviams Europoje pasiųsti kokią nors dovanėlę šventėms.

Kaip persiųsti ir kam siųsti, galima sužinoti "ML" redakcijoje. Mylėdami tėvynę, tą savo meilę parodykime praktiškai savo broliui lietuviui.

CONCERTOS E REFORMAS DE QUALQUER

MARCA DE

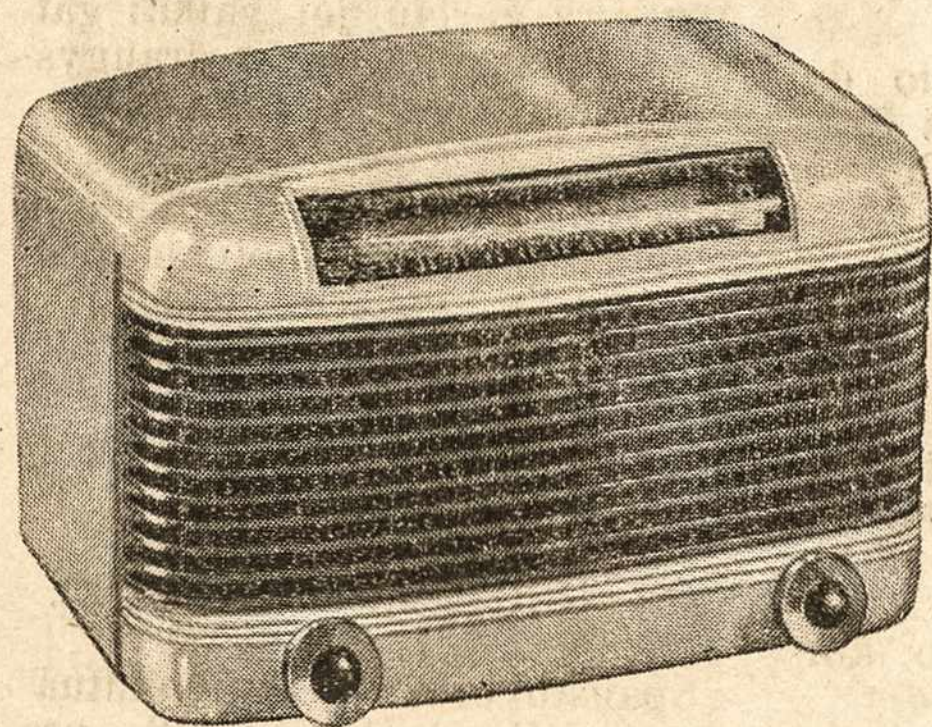
GELADEIRAS E REFRIGERADORES

ANTONIO SEMIONOVAS

Tecnico Refrigeração

Especialista em Camaras Frigorificas, Ar
Condicionado, Usinas Pasteurização de Leite

RUA RIO FEIO, 46 — VILA ZELINA
SÃO PAULO

Adquira este maravilhoso aparelho receptor
à vista ou a longo prazo pelo
"PLANO SUAVE" em

Isnard & C

Uma Organização Centenaria

Rua 24 de Maio, 70 a 90 — Tel. 4-8191 — (Rede interna)
SÃO PAULO

MODELO ET-651 ondas Longas, Curtas e Medias caixa de baquelite
em cores diversas, com 5 valvulas, transformador Universal.

DRABUŽIS YRA GERAS, KADA
YRA GRAŽIAI PASIŪTAS

POVILO AMBRAZEVIČIAUS
SIUVYKLA

Garantuoja už darbą vyrams ir moterims

Avenida Zelina, 68 - Vila Zelina - São Paulo

Padaria Caieiras

KEPYKLA, MAISTO IR GERIMU
PARDUOTUVĖ

SAVININKAI

ONA IR EDVARDAS PAŽERAI

Vila Crescuma — Caieiras — E. F. S. J. — Est. S. Paulo

Gerai knygai yra reikalingas geras aparatas

VACLOVAS GERVINAS

atlieka įvairius knygrišystės darbus.

GREIT, PIGIAI, GERAI

RUA IBITIRAMA, 719

Kreiptis nuo 18,30 iki 22 val.

MAŠINRAŠČIO PAMOKOS

perrašinėjimai ir rotatoriaus darbai.

Prityrusi mokytoja, dėsciusi mašinraštį 10 metų
savo mokykloje, duoda privačias mašinraščio pa-
mokas. Akla sistema, išbandytas metodas, priei-
namas atlyginimas. Pamokos vyksta ir pietų per-
traukos metu. Čia pat priimami perrašinėjimai,
rotatoriaus darbai ir taisomos rašomosios mašinos

Av. Tiradentes, 1027 "PENA"

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO
LAIKRAŠČIŲ KIOSKOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida São João
PRAÇA DA SE Viduryje aikštės kioske
SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Pau-
lino kampas.

JOTEIKOS RESTORANE R. dos Italianos, 711
ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo
ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto
CASAS SĂO JORGE R. São Caetano, 526 ir 510
MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos
VILA ANASTACIO pas platintojus
VILA ZELINA Largo São José prie autobu-
so sust. vietos

● Faça com que o primeiro passo de seu filhinho, na estrada da vida, seja um passo firme: adquira-lhe, desde logo, um título da PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO. Quando fôr moço, estará armado para a sua carreira de estudos ou de comércio, independentemente de quaisquer acidentes nos negócios paternos.

● COMPANHIA GENUINAMENTE NACIONAL PARA FAVORECER A ECONOMIA ●

PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO

Visais reikalais kreiptis pas NICOLAU VATOFF - Av. Rangel Pestana, 28 - 6.º and. - Sala 607 - (esquina rua 11 de Agosto)

APLANKYKITE

Naujai įrengtą ir
jaukiai dekoruotą
RESTORANĄ

Chopp
PIRATA

Lietuviški valgiai Malonus patarnavimas. Jauki aplinkuma. Pavizdinga švara. Kainos prieinamos.

Praça Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S. Paulo

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

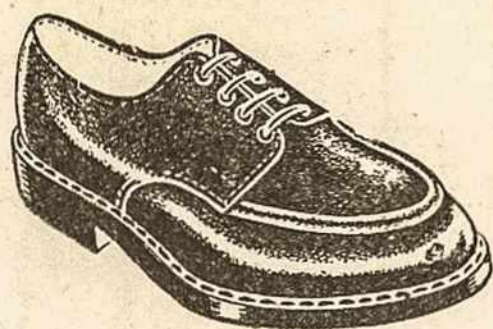
Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica
LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA
CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

**INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.**

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

LIETUVIŲ KOMERCIANTŲ ŽINIAI

Dabar jau pats laikas apsirū-
pinti kalendoriais (folhinėm)
Jau turime didžiulį pasirinki-
mą įvairiausio tipo kalendorių.
Arte grafica Lituania Ltda
Rua Venda Nova, 116. V. Zelina

PINTURAS DE PREDIOS EM GERAL **"KAUNAS"**
Jonas Gudelevicius

ESPECIALIDADES EM: MASSAS PLASTICAS E PINTURA À
"DUCCO" E TINTAS "SINTETICAS" EM AUTOMOVEIS, ETC.

VILA ZELINA - RUA 7 Nr. 43

São Paulo

FOTO-STUDIJA **BERNARDO**

IKURTA, 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus
Specialybė padidinimams,
tamsiuose tonuose ir sepia,
spalvinimai aliejiniais
dažais ir pastele

Arthur Schmidt

PRIIMAMI PAKVIETIMAI I NAMUS
SENU PORTRETU REPRODUKCIJOS

R. SÃO CAETANO, 447 - TEL. 4-5576 - S. PAULO

LIETUVISKAS RESTORANAS

VALGYKLA

— POVILO JOTEIKOS —

Skanūs pietūs, vakarienė,
užkandžiai, gėrimai, silkės,
lietuviški kopūstai, agurkai
košelienu, pizza napolitana

RUA DOS ITALIANOS, 711 - BOM RETIRO
Is Lgo. S. Bento eina onibusai 70 ir 71 iki galo. - Bondé 55.

Savi pas savuosius

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA